

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING

(BRUGEL-ADVIES-20190516-96)

Betreffende het bedrag van de bezoldigingen, de voordelen van alle aard en de representatiekosten die worden toegekend aan de leden van de Raad van bestuur en tot vaststelling van een overzicht van de werkinstrumenten die hun ter beschikking worden gesteld

Opgesteld op basis van artikel 4, § 4 van de gezamenlijke ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 december 2017 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de openbare mandatarissen

16/05/2019

Inhoudsopgave

1	Wettelijke basis	3
2	Juridische beschouwingen	4
3	Beslissing	6
4	Waarschuwing van de regulator omtrent de aantasting van zijn werking en zijn onafhankelijkheid 8	
4.1	Evolutie van de opdrachten van BRUGEL.....	8
4.2	Werking en structuur	10
4.3	Selectieprocedure voor de bestuurders en voorzitter	13
4.4	Europese omkadering	16
5	Conclusie	18
	Overzichtstabel met een vergelijking van de kost van de bestuursstructuren van de energieregulatoren in België	19

I Wettelijke basis

Artikel 4, § 4 van de gezamenlijke ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 december 2017 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de openbare mandatarissen (hierna 'transparantieordonnantie') voorziet het volgende:

“ § 4. Binnen de grenzen vastgesteld bij artikel 5 en het uitvoeringsbesluit ervan, keurt het beheersorgaan van iedere in artikel 2 bedoelde gewestelijke, bicommunautaire of lokale openbare instelling, binnen de maand na zijn installatie, een algemene beslissing goed met het oog op de vaststelling van:

- het bedrag van de in haar verschillende bestuurs-, beheers- en adviesorganen toegekende bezoldigingen, voordelen van alle aard en representatievergoedingen;

- een inventaris van de werkinstrumenten die nodig worden geacht voor de uitoefening van de functie en die ter beschikking gesteld worden van de leden van de beheersorganen. ”

Artikel 2 van voornoemde ordonnantie voorziet dat deze verplichting geldt voor “*elk lid van een bestuurs-, beheers- of adviesorgaan van een gewestelijke of lokale openbare instelling waarvan de mandaten bezoldigd zijn en dat niet beoogd wordt in 1. en 2. “*. Onder lid wordt verstaan de bestuurders en de commissarissen van de Regering.

Aangezien BRUGEL een openbare instelling van de tweede categorie is en uitdrukkelijk wordt beoogd door de verschillende wettelijke en regelgevende bepalingen, komt BRUGEL via deze beslissing de hiervoor vermelde verplichting na.

In overeenstemming met artikel 4, § 4, van de transparantieordonnantie zal deze beslissing ter goedkeuring voorgelegd worden aan de Regering.

2 Juridische beschouwingen

De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest keurde het besluit goed van 7 september 2017 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen (hierna het “*besluit van 7 september 2017*”). Dit besluit werd genomen ter uitvoering van artikel 5 van de ordonnantie van 12 januari 2006 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen (hierna de “*ordonnantie van 12 januari 2006*”) en had tot doel de zitpenningen van de openbare bestuurders te plafonneren.

Brugel had de plafonds van de gewestelijke wetgeving betreffende de transparantie van de mandaten zoals van toepassing in 2018 niet toegepast, op basis van het *lex specialis derogat legi generali* principe. Dit principe houdt in dat, telkens wanneer twee of meer normen dezelfde materie behandelen, er voorrang moet worden gegeven aan de meest specifieke norm of aan het speciale stelsel. Voornoemd principe heeft dan ook als effect dat het gemene recht niet wordt toegepast ten voordele van de norm die een specifiek stelsel invoert. Wat BRUGEL betrof, waren er twee specifieke besluiten - het uitvoeringsbesluit van 3 mei 2007 houdende vaststelling van de voorwaarden tot aanstelling en van ontslag van de leden van de Reguleringscommissie voor energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en hun statuut, en het uitvoeringsbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 8 november 2012 tot vaststelling van de bezoldigingsmodaliteiten van de regeringscommissarissen bij Brugel - die de regels voor de bezoldiging van de leden van de Raad van bestuur van Brugel al bepaalden en meer specifiek het volgende inhielden:

- voor de voorzitter van de Raad van bestuur, zitpenningen per zitting van de Raad van bestuur, per vergadering die deel uitmaakt van zijn vertegenwoordigingsopdracht en een forfaitaire vergoeding,
- voor de bestuurders, zitpenningen en de forfaitaire vergoeding,
- voor de regeringscommissarissen van Brugel, zitpenningen.

Er was dus een specifiek stelsel van toepassing op de Brusselse energieregulator.

Toch lijken de voorwaarden voor de toepassing van dit principe niet meer verenigd in het huidige gewestelijke wettelijke kader, om de redenen die hierna uiteengezet worden.

Artikel 4, § 4 van de transparantieordonnantie bepaalt immers het volgende:

“§ 4. Binnen de grenzen vastgesteld bij artikel 5 en het uitvoeringsbesluit ervan, *keurt het beheersorgaan van iedere in artikel 2 bedoelde gewestelijke, bicommunautaire of lokale openbare instelling, binnen de maand na zijn installatie, een algemene beslissing goed met het oog op de vaststelling van:*

- *het bedrag van de in haar verschillende bestuurs-, beheers- en adviesorganen toegekende bezoldigingen, voordelen van alle aard en representatievergoedingen;*
- *een inventaris van de werkinstrumenten die nodig worden geacht voor de uitoefening van de functie en die ter beschikking gesteld worden van de leden van de beheersorganen.* “ (Wij onderstrepen.)

Met andere woorden, aan elke Raad van bestuur wordt de bevoegdheid gedelegeerd om de bezoldiging van zijn leden te bepalen. Er is dus geen specifiek besluit meer vereist.

Artikel 2 van voornoemde ordonnantie legt deze verplichting op aan *“elk lid van een bestuurs-, beheers- of adviesorgaan van een gewestelijke of lokale openbare instelling waarvan de mandaten bezoldigd zijn en dat niet beoogd wordt in 1. en 2. “*. Maar BRUGEL is wel degelijk een openbare instelling van de tweede categorie die uitdrukkelijk wordt beoogd door de verschillende wettelijke en regelgevende bepalingen die van toepassing zijn op het vlak van de transparantie van de mandaten. Aangezien de transparantieordonnantie van 2017 dateert, na de elektriciteitsordonnantie van 2006, die BRUGEL opricht, is het *lex posterior derogat priori* principe van toepassing. Bijgevolg zijn ook de uitvoeringsbesluiten van deze ordonnantie van toepassing.

Zo voorziet artikel 2 van het gezamenlijk uitvoeringsbesluit van 4 oktober 2018 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie houdende uitvoering van artikel 5, § 1, van de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 december 2017 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen, zoals overgenomen in het gezamenlijk uitvoeringsbesluit van 24 januari 2019 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie houdende uitvoering van artikel 5, § 1, van de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 december 2017 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen, het volgende:

“Onverminderd de andere bepalingen die op hen van toepassing zijn op grond van de gezamenlijke ordonnantie van 14 december 2017 genieten de leden van de bestuurs-, beheers- en adviesorganen van openbare instellingen, in uitvoering van artikel 5 § 1 van deze ordonnantie, bezoldigingen, voordelen van alle aard en representatiekosten beperkt tot de volgende jaarlijkse maximumbedragen:

- 1°. Het equivalent van 120 euro bruto per vergadering van de bestuurs-, beheers- en adviesorganen die ze effectief hebben bijgewoond en zonder dat dit aantal meer mag bedragen dan 30 vergaderingen die recht geven op bezoldiging;*
 - 2°. Het equivalent van 240 euro bruto per vergadering die ze effectief hebben bijgewoond voor de commissarissen van de gewestregering die zetelen in de beheersorganen vermeld in artikel 2, eerste lid van dit besluit, zonder dat dit aantal meer mag bedragen dan 40 vergaderingen die recht geven op bezoldiging;*
 - 3°. Het equivalent van 300 euro bruto voor de voorzitter en de ondervoorzitter of enige andere gelijkwaardige of soortgelijke functie van de openbaar instanties, per vergadering of per voorbereidende vergadering voor deze vergaderingen met de administratieve diensten van de instelling, en zonder dat dit aantal meer mag bedragen dan 40 vergaderingen die recht geven op bezoldiging;*
 - 4°. - Geen enkele andere functie geeft recht op enig voordeel van alle aard.*
- De globale enveloppe van de voordelen van alle aard en vertegenwoordigingskosten voor de voorzitter en ondervoorzitter of enige andere gelijkwaardige of soortgelijke functie mag niet meer bedragen dan 25% van het bedrag van hun maximale jaarlijkse bezoldiging. ”*

Artikel 3 van het hiervoor vermelde besluit voorziet dat deze bedragen onderworpen zijn “aan de gezondheidsindex van september 2017 en de evolutie van die gezondheidsindex volgen, in overeenstemming met de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld.”

Conclusie: als reguleringsinstantie en bewaakster van het wettelijke kader heeft BRUGEL geen andere keuze dan de hiervoor vermelde besluiten toe te passen. In dit kader stelt BRUGEL in deze beslissing de vergoedingen, de representatiekosten en het overzicht van de noodzakelijke werkinstrumenten voor het mandaat van de leden van de Raad van bestuur van BRUGEL voor. Het zal aan de Regering zijn om deze beslissing goed te keuren. Met het oog op duidelijkheid en rechtszekerheid beveelt BRUGEL bovendien aan om de hiervoor vermelde specifieke besluiten (besluit van 2007 en van 2012) met betrekking tot de bezoldigingen van de leden van de Raad van bestuur en van de commissarissen van de regering van BRUGEL gelijktijdig op te heffen.

3 Beslissing

Rekening houdend met het voorgaande beslist de Raad van bestuur van BRUGEL om:

- **het volgende te bepalen:**
 - als **vergoeding voor de voorzitter 300 € bruto/vergadering**, zonder dat het totale aantal vergaderingen meer mag bedragen dan 40,
 - als **vergoeding voor de commissarissen van de regering 36 € bruto/vergadering¹**, zonder dat het totale aantal vergaderingen meer mag bedragen dan 40,
 - als **vergoeding voor de bestuurders 120 € bruto/vergadering**, zonder dat het totale aantal vergaderingen meer mag bedragen dan 30,
 - als **representatiekosten van de voorzitter**: het wettelijke plafond, hetzij **3.000 €/jaar** als maximale kostennota voor **representatiekosten**, op basis van originele facturen of kassabonnen die ter terugbetaling worden overgemaakt aan BRUGEL. Alle kosten zullen goedgekeurd worden door de RvB en de vergaderingen zullen aangekondigd en/of gedebriefd worden in de RvB en de aard van elke vergadering zal vermeld worden in de notulen van de RvB onder het punt ‘externe vertegenwoordiging’.

Deze bedragen zijn onderworpen aan de gezondheidsindex van september 2017 en volgen de evolutie van die gezondheidsindex, in overeenstemming met de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld.

¹ Hetzij $(150/500) \times 120$, d.w.z. een vergoeding die binnen dezelfde verhoudingen blijft als die van de vergoedingen van 2007 en 2012, respectievelijk voor de bestuurders en commissarissen van BRUGEL.

In deze beslissing bepaalt de Raad van bestuur ook **de regels voor de berekening van de zitpenningen**. Namelijk:

- De vergaderingen van de Raad van bestuur zijn geldig samengesteld als ze bijeengeroepen werden in overeenstemming met het huishoudelijk reglement van BRUGEL en als alle leden uitgenodigd werden, inclusief de commissarissen van de Regering.
 - De effectieve aanwezigheidsuren van de leden en de commissarissen van de Regering worden in alle notulen genoteerd door de secretaris van de RvB.
 - De voorzitter, of een bestuurder die hem vervangt, vertegenwoordigt BRUGEL extern. Deze vergaderingen worden aangekondigd en/of gedebriefd in de RvB en vermeld in de notulen van de RvB onder het punt ‘*externe vertegenwoordiging*’.
 - De zitpenningen worden betaald aan de bestuurders, voorzitter en commissaris. Dit gebeurt driemaandelijks op basis van de aanwezigheidslijst opgesteld door de secretaris van de RvB en de vergaderingen opgenomen onder het punt ‘*externe vertegenwoordiging*’. Er wordt een driemaandelijks overzicht opgemaakt en ondertekend door de secretaris van de RvB, de voorzitter en een bestuurder.
 - In geval van vervanging van de voorzitter:
 - Als de voorzitter verhinderd is gedurende een korte periode (maximaal 2 zittingen of één maand) of als de voorzitter aan een bestuurder vraagt om BRUGEL extern te vertegenwoordigen, ontvangt de vervangende bestuurder een zitpenning die equivalent is aan de zitpenning van een bestuurder.
 - Als de voorzitter voor een langere periode verhinderd is, geniet de dienstdoende bestuurder van zitpenningen waarvan het bedrag equivalent is aan de zitpenningen van de voorzitter.
 - In beide gevallen zijn de beperkingen qua aantal vergaderingen die aanleiding geven tot een vergoeding die van de voorzitter. Met andere woorden: deze vergaderingen worden niet meegerekend voor het plafond van maximaal 30 vergaderingen van een bestuurder.
 - Elk onderhoud met een speler of elke andere vergadering georganiseerd in het kader van de uitvoering van de taken van BRUGEL, zelfs op dezelfde dag als een zitting van de RvB, wordt in aanmerking genomen als vergadering die recht geeft op een vergoeding voor alle aanwezige leden. Worden onder meer beoogd: de vergaderingen met de vakbonden, maar ook de ontmoetingen met spelers uit de sector buiten de normale uren van de RvB of de externe vertegenwoordiging van BRUGEL.
- het overzicht opstellen van de vereiste **werkinstrumenten voor de uitoefening van het mandaat** van de bestuurder, de voorzitter en de commissarissen:
- **een tablet of elke andere informaticadrager,**
 - **een data-abonnement.**

4 Waarschuwing van de regulator omtrent de aantasting van zijn werking en zijn onafhankelijkheid

Op het moment van de hervorming van het wettelijke kader betreffende de bezoldiging van de openbare mandatarissen, heeft Brugel meermaals de aandacht van de Regering gevestigd op de absolute noodzaak om gelijktijdige, adequate en passende maatregelen te treffen om de goede werking van de regulator mogelijk te maken. Er werd benadrukt dat de toepassing van de algemene maatregelen zoals voorzien door dit nieuwe kader, de goede werking en de onafhankelijkheid van BRUGEL sterk in het gedrang zou brengen in de hypothese dat de structuur van BRUGEL en van zijn Raad van bestuur niet gelijktijdig aangepast zou worden. Zo was een van de overwogen maatregelen de oprichting binnen BRUGEL van een algemene directie die de rol van leidende ambtenaar op zich zou nemen, onder toezicht van de Raad van bestuur, die zou beslissen over de strategische punten.

De plafonnering van de vergoeding voor de leden van de Raad van bestuur van Brugel, als 'leidende ambtenaar', zou de efficiënte en effectieve werking ervan kunnen hypothekeren, rekening houdend met de onevenredigheid ten aanzien van de zeer complexe reguleringstaak en de te dragen verantwoordelijkheden.

Deze aantasting van de goede werking van de regulator wordt des te evidentier op basis van de elementen die hierna uiteengezet worden.

4.1 Evolutie van de opdrachten van BRUGEL

- De opdrachten van BRUGEL zijn aanzienlijk toegenomen sinds de oprichting, zonder dat er enige significante wijziging werd doorgevoerd aan de bestuursstructuur of dat de vergoeding van de leden van de RvB verhoogd werd

Vanaf 2001 stond "de dienst belast met het beheer van de energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest" in voor de omkaderingsopdrachten op de elektriciteits- en gasmarkt en de opvolging van de netbeheerders; zoals de regulatoren opgericht op federaal niveau (CREG in 1999), in het Vlaamse Gewest (VREG in 2001) en in het Waalse Gewest (CWAPE in 2001). De "Dienst" had beperkte bevoegdheden van consultatieve aard (investeringsplan, de openbare dienstverplichtingen enz.) en enkele prerogatieven inzake het beheer van groenestroomcertificaten.

De reguleringscommissie voor de energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, afgekort **BRUGEL**, werd opgericht door de ordonnantie van 14 december 2006 als commissie met een adviesverleningsopdracht ten overstaan van de overheidsinstanties en een toezichts- en controleopdracht ten aanzien van de toepassing van de ordonnanties en besluiten. De werking van BRUGEL was ten laste van de begroting van het BIM, dat het administratieve, financiële en boekhoudkundige beheer van BRUGEL verzekerde. Het personeel bestond uit opdrachthouders die vergoed werden door het BIM en gedetacheerd werden onder toezicht van de Raad van bestuur van BRUGEL.

De ordonnantie van 2006 tot wijziging van de elektriciteitsordonnantie resulteerde in aanzienlijke veranderingen op het vlak van de werking van de regulator. BRUGEL heeft 13 bevoegdheden: adviezen opstellen op aanvraag of op eigen initiatief, wijzigingen aan de technische reglementen voorstellen, jaarverslagen opstellen, samenwerken met de andere regulators, ... De aanwezigheid van twee regeringscommissarissen met een vetorecht werd daarin opgenomen.

De bezoldigingen van de bestuurders van BRUGEL werden vastgelegd in het besluit van 3 mei 2007 houdende vaststelling van de voorwaarden tot aanstelling en van ontslag van de leden van de Reguleringcommissie voor energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en hun statuut (hierna “*besluit van 2007*”). Artikel 7 van dit besluit voorziet het volgende:

*“De voorzitter van de Commissie ontvangt zitpenningen **bepaald op 600 euro per zitting** aan de Commissie en voor elke vergadering die deel uitmaakt van zijn vertegenwoordigingsopdracht bij nationale, internationale en Europese instanties, met een maximum van 24.000 euro per jaar. De voorzitter ontvangt eveneens een **jaarlijkse bruto forfaitaire vergoeding van 16.000 euro.***

*De **andere leden** van de Commissie krijgen **zitpenningen van 500 euro per zitting** van de Commissie, met een maximum van 12.500 euro per jaar. Zij ontvangen eveneens een **jaarlijkse bruto forfaitaire vergoeding van 7.500 euro.**” (Wij onderstrepen).*

Het is interessant te benadrukken dat de commissarissen niet vergoed werden met zitpenningen.

In **2011** werd BRUGEL een autonome instelling met een eigen administratief en boekhoudkundig beheer in volkomen onafhankelijkheid², en met eigen personeel³. Deze prerogatieven werden echter maar geleidelijk van kracht: in 2012 voor het begrotings- en boekhoudbeheer, in 2016 voor het personeelsbeheer, nadat de Regering het statuut van het statutaire personeel en de bepalingen voor de contractuele medewerkers had vastgelegd.

Parallel werd het vetorecht geschrapt voor de commissarissen en gaf de ordonnantie aan de Regering de bevoegdheid om de vergoedingen van de commissarissen te bepalen. Aangezien het besluit van 2007 de vergoeding van de bestuurders en de voorzitter al regelde, nam de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op 8 november 2012 een nieuw besluit tot vaststelling van de bezoldigingsmodaliteiten van de regeringscommissarissen bij Brugel. Dit bedrag werd

² Art. 48 van de ordonnantie van 20 juli 2011 tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen

³ Art. 50 van dezelfde ordonnantie.

vastgelegd op 150 euro per zitpenning. Terwijl de regeringscommissarissen tussen 2007 en 2012 niet vergoed werden.

Bovendien kreeg BRUGEL de opdracht om intern **een geschillendienst** op te richten, en dit door artikel 57 van de wijzigingsordonnantie van 20 juli 2011. Deze dienst zou bevoegd zijn voor het onderzoek naar de klachten van verbruikers over de marktspelers die de ordonnanties en besluiten betreffende de Brusselse energiemarkt zouden hebben geschonden. Bovendien resulteerde deze ordonnantie in een groter aantal opdrachten van BRUGEL (19 in totaal) als rechtstreeks gevolg van het 3e energiepakket van de Europese Unie.

In 2014 werd BRUGEL, na de overheveling van de **bevoegdheid voor de tarieven voor de elektriciteits- en gasdistributie**, bevoegd om de tariefmethodologie te bepalen en de tariefvoorstellen goed te keuren. Dit is een belangrijke beslissingsbevoegdheid die de aansprakelijkheid van de Raad van bestuur met zich meebrengt.

Datzelfde jaar kreeg BRUGEL een basisoverlegcomité om de besprekingen met de vakbonden te organiseren en de personeelsoverdracht voor te bereiden, die op 1 mei 2016 doorgevoerd werd.

Eind 2017 werden de bevoegdheden van **BRUGEL** uitgebreid en kreeg BRUGEL drie nieuwe opdrachten met betrekking tot de watersector: **De controle van de waterprijs** (opstellen van tariefmethodologieën en goedkeuring van de tarieven van de sector), **de goedkeuring van de algemene voorwaarden en de oprichting van een bemiddelingsdienst**. BRUGEL heeft ook een opdracht tot verlening van advies aan de overheid over alles wat verband houdt met de werking van de gewestelijke watersector. Deze nieuwe bevoegdheid werd aan BRUGEL toegewezen door artikel 20 van de *ordonnantie van 15 december 2017 tot wijziging van diverse ordonnanties in het kader van de invoering van een onafhankelijk toezichthoudend orgaan voor de waterprijs*.

In 2018 werden de beslissingsbevoegdheden van BRUGEL uitgebreid door de ordonnantie van 23 juli 2018. BRUGEL moet met name **beslissingen nemen waartegen beroep kan worden aangetekend met betrekking tot de technische reglementen, de leveringsvergunningen, de MIG...** Daaraan moeten ook de andere bevoegdheden toegevoegd worden. In totaal gaat het om minstens 23 bevoegdheden.

4.2 Werking en structuur

Sinds 2006 is de Raad van bestuur van BRUGEL bekleed met het hiërarchische gezag over het personeel, en geëvolueerd tot de leidende ambtenaar, in overeenstemming met artikel 30bis, § 6, van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna “*elektriciteitsordonnantie*”). De wijziging van 2018 voorziet evenwel een delegatie van het dagelijkse beheer aan de coördinator:

“§ 6. De raad van bestuur **beschikt over alle beheersbevoegdheden op het vlak van materies die onder de bevoegdheid van Brugel ressorteren.**

De raad van bestuur **kan de uitoefening van een van zijn bevoegdheden inzake dagelijks beheer uitbesteden aan de aangeduide coördinator conform § 2. De volgende bevoegdheden kunnen in geen geval**

worden gedelegeerd:

- 1° de goedkeuring van het ontwerp van begroting en rekeningen;
- 2° de opmaak en goedkeuring van het personeelsplan;
- 3° de opmaak en vastlegging van de tariefstructuur;
- 4° de vastlegging en de wijzigingen van de tarifaire methodologieën, de goedkeuring van de tarieven en de tariefsaldi;
- 5° de uitoefening van de administratieve sancties en de vastlegging van de penaliteiten;
- 6° het voorstellen van wijzigingen, de wijziging en de goedkeuring van de technische reglementen;
- 7° de goedkeuring van het advies over de programmavoorstellen en de opdrachtverslagen van de openbaredienststopdracht van distributienetbeheerder;
- 8° de goedkeuring van alle adviezen, studies, onderzoek, voorstel of beslissing;
- 9° de goedkeuring van de adviezen inzake de investeringsplannen;
- 10° het vetorecht tegen de beslissingen die genomen werden binnen het samenwerkingsplatform beoogd in artikel 9ter;
- 11° het afleveren, transfereren, vernieuwen of intrekken van een licentie voor levering of van een licentie voor levering van flexibiliteitsdiensten;
- 12° de vertegenwoordiging van Brugel ten aanzien van de perskanalen. [...]”. (Wij onderstrepen.)

Ondanks de constante toename van het aantal opdrachten van BRUGEL, moet benadrukt worden dat er geen enkele wijziging werd doorgevoerd aan de bestuursstructuur. De Raad van bestuur werd enigszins verlicht door de hiervoor vermelde ordonnantie, uitsluitend in de vorm van **delegatie van handtekening** aan de coördinator. Deze delegatie heeft de Raad van bestuur de mogelijkheid geboden om een deel van haar beslissingen te delegeren aan de coördinator, via de ondertekening van documenten (bv. overheidsopdrachten, de toekenning van het statuut van beschermde afnemer, de certificeringsattesten van de

groenestroominstallaties, de toekenning van de groenestroomcertificaten en de garanties van oorsprong enz.). De coördinator is dus bevoegd om bevoegdheden van de Raad uit te oefenen, evenwel zonder hierover te beschikken, omdat alle door deze laatste krachtens de delegatie ondertekende akten geacht worden ondertekend te zijn door de delegatiegever zelf. De handtekeningsbevoegdheid houdt geen enkele overdracht van bevoegdheden in en leidt niet tot het verlies van bevoegdheid voor de Raad, noch tot de uitoefening ervan. De Raad blijft dus verantwoordelijk voor alle daden gesteld door de coördinator. Deze maatregel volstaat dus niet om de werklast van de Raad van bestuur van BRUGEL, die de houder is van alle opdrachten van BRUGEL, te verminderen.

Om de werklast van BRUGEL te illustreren in cijfers, is het interessant te benadrukken dat in 12 jaar tijd 545 documenten werden opgesteld door BRUGEL, in de vorm van beslissingen, adviezen of andere formele documenten. Op dit moment telt BRUGEL 30 medewerkers. BRUGEL beheert een budget van 4,870 miljoen euro, houdt toezicht op de transacties van 500.000 groenestroomcertificaten per jaar voor een bedrag van 54 miljoen euro, organiseert tal van raadplegingen, volgt 34 houders van leveringsvergunningen op enz.

Concreet komt de Raad van bestuur om de twee weken bijeen, hetzij 25 zittingen per jaar. De zittingen van de RvB duren gemiddeld ongeveer 4 uur. Ze vinden plaats tijdens de werkuren en vergen 4 tot 8 uur voorbereiding, zonder de verplaatsingen mee te rekenen. Ze worden vaak voorafgegaan door diverse vergaderingen (vakbondsvergaderingen, studiepresentaties, besprekingen met de spelers, selectiegesprek met kandidaten enz.). Daarnaast zijn er ook nog de schriftelijke procedures (aangebrachte correcties, dringende vertalingen en beslissingen). De voorzitter van de RvB neemt systematisch deel aan de officiële vergaderingen: FORBEG, marktcomité van ATRIAS, uitnodiging van het Parlement of de Ministers..., alsook aan vergaderingen met de sector.

Conclusie: het overzicht van de evolutie van de aard en de bevoegdheden van BRUGEL wijst duidelijk op een toename van de opdrachten en een aanzienlijke toename van de verantwoordelijkheid van de bestuurders en de voorzitter. In principe zou een dergelijke evolutie ook gepaard moeten gaan met een herstructurering van het bestuursorgaan van BRUGEL, of minstens met de invoering van een vergoeding die in overeenstemming is met hun verantwoordelijkheidsgraad. Maar in dat opzicht werd geen enkele maatregel getroffen. Erger nog, door de toepassing van de algemene maatregelen betreffende de transparantie van de openbare mandaten⁴ is de vergoeding van de leden van de RvB drastisch verlaagd door de toepassing van een plafond⁵. Deze verlaging van de vergoeding is des te frappanter in vergelijking met de vergoedingen die de bestuursorganen van de andere reguleringsinstanties in België krijgen (zie bijlage). De bestuursstructuur van BRUGEL is bijzonder zuinig.

⁴ Gezamenlijke ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 14 december 2017 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen en haar uitvoeringsbesluiten.

⁵ Voor een bestuurder, van € 20.000 tot € 3.600, hetzij een vermindering met 82 %.

4.3 Selectieprocedure voor de bestuurders en voorzitter

- De leden van de Raad van bestuur van BRUGEL zijn gekwalificeerde experts die benoemd worden na een selectieprocedure door een jury

In tegenstelling tot de meeste openbare mandaten worden de leden van de Raad van bestuur van BRUGEL benoemd na een mededingingsprocedure op de basis van een evaluatie van hun deskundigheid beoordeeld door een onafhankelijke jury. Zo voorziet artikel 30ter, §§ 2, 3 en 4, van de elektriciteitsordonnantie het volgende:

*“§ 2. De bestuurders worden gekozen op voordracht van **een jury** samengesteld uit een voorzitter en twee assessoren, aangesteld door de Regering op basis van de volgende criteria:*

- één assessor moet beschikken over specifieke kennis in de energiesector. Hij moet hiertoe hetzij een hoge functie uitoefenen in de elektriciteits- of gassector, hetzij een hoge functie uitoefenen in de regulering van de netwerkmarchten zoals de telecommunicatie, de spoorwegen of de postdiensten, hetzij behoren tot het academisch personeel van een universiteit of hogeschool;

- één assessor moet beschikken over specifieke kennis in de watersector. Hij moet hiertoe hetzij een hoge functie uitoefenen in de watersector, hetzij behoren tot het academisch personeel van een universiteit of hogeschool;

- de voorzitter van de jury moet beschikken over kennis in de energie- en watersector;

- de leden van de jury begrijpen de Nederlandse en de Franse taal;

- de leden van de jury moeten de onverenigbaarheidsregels van artikel 30quinquies, § 2, betreffende de beheerders van Brugel naleven.

Een forfaitaire vergoeding van 1.500 euro bruto wordt toegekend aan de leden van de jury voor elke selectieprocedure. De Regering kan deze forfaitaire som aanpassen rekening houdend met het indexcijfer van de consumptieprijzen.

§ 3. Een kandidatuuroproep voor bestuurders wordt in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd alsook in vier Belgische dagbladen die op landelijk niveau verspreid worden; een minimumtermijn van dertig dagen is voorzien tussen de publicatie in het Belgisch Staatsblad en de einddatum voor indiening van de kandidaturen.

*Op basis van het dossier van de kandidaten, **doet de jury een eerste selectie**. De jury kan besluiten een proef te organiseren die bestaat uit een casestudie, voor de weerhouden kandidaten.*

De weerhouden kandidaten worden door de jury uitgenodigd voor een gesprek.

Voor iedere functie, kent de jury aan de kandidaten een van de volgende vermeldingen toe:

A: volledig geschikt voor de functie;

B: geschikt voor de functie;

C: niet geschikt voor de functie.

De selectie gebeurt tussen de kandidaten die vermelding A of B kregen, rekening houdende met hun complementariteit.

De namen van de niet-weerhouden kandidaten worden niet gepubliceerd.

§ 4. De bestuurders:

1° vertonen een gedrag dat overeenstemt met de functievereisten;

2° zijn **houder van een masterdiploma** uitgereikt door een universiteit of hogeschool, of kunnen een ervaring voorleggen van **ten minste 10 jaar binnen het domein van elektriciteit en gas** of, voor de bestuurder specifiek voor **de watersector**, binnen het domein van water;

3° hebben **en goede kennis van de milieu-, sociale, economische en institutionele toestand** van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

4° hebben **diepgaande kennis van de elektriciteit- en gassector of van de watersector**:

- voor de bestuurders specifiek voor de elektriciteits- en gassector, heeft die kennis betrekking op ten minste een van de volgende aspecten: gastechiek, elektriciteitstechniek, juridische aspecten, organisatie, financiën, bescherming van de verbruiker, mededinging, groene elektriciteit; en zo niet, binnen het domein van de regulering van de netwerkmarkten, zoals de telecomunicatie, de spoorwegen of de postdiensten;

- voor de bestuurders specifiek voor de watersector, heeft die kennis betrekking op minstens een van de volgende aspecten: juridische aspecten, organisatie, financiën, bescherming van de consument, mededinging en alsook op minstens een van de volgende technische aspecten: drinkwaterdistributie, sanering van afvalwater, alternatief waterbeheer;

5° **beschikken over de capaciteit om de elektriciteits- en gasmarkt of de watersector binnen een stedelijke omgeving te kunnen inschatten**, meer bepaald de sociale, economische en milieudimensie;

6° geven blijk van belangstelling voor het algemene belang, **onafhankelijkheid ten opzichte van de spelers van de energiemarkt of wateroperatoren**, en de energie- en waterbezorgdheden, met inbegrip van de duurzame ontwikkeling en de milieubescherming;

7° kunnen in een multidisciplinair team werken;

8° zijn voldoende beschikbaar om de functie te kunnen uitoefenen, met inbegrip van de voorbereiding van de vergaderingen;

9° beheersen de Nederlandse en de Franse taal.

§ 5. De voorzitter van de bestuursraad, naast de voorwaarden 1°, 2°, 3°, 5°, 6°, 7°, 8° hierboven vermeld in paragraaf 4:

1° heeft diepgaande kennis van **de elektriciteits-, gas- en watersector** met betrekking tot minstens vijf van de volgende aspecten: gastechniek, elektriciteitstechniek, watertechniek, juridische aspecten, organisatie, financiën, bescherming van de verbruiker, mededinging, groene elektriciteit;

2° beheerst het Nederlands en het Frans en heeft een passieve kennis van **het Engels**. “(Wij onderstrepen)

Bovendien zijn deze bestuurders en de voorzitter onderworpen aan onverenigbaarheden voorzien door artikel 30quinquies, § 2, van de elektriciteitsordonnantie:

“§ 2. De bestuurders van Brugel mogen, net zoals het personeel van Brugel geen andere functies uitoefenen die hun onafhankelijkheid, en meer bepaald hun onafhankelijkheid ten opzichte van ieder commercieel belang in verband met de elektriciteits- en de gassector of de watersector, en hun objectiviteit bij de uitoefening van hun mandaat of hun functie in het gedrang kunnen brengen.

Zijn onverenigbaar met het mandaat van voorzitter of bestuurder van Brugel: de functies van Minister, Staatssecretaris, lid van een ministerieel kabinet of lid van een parlementaire vergadering, een functie binnen Brugel of binnen Leefmilieu Brussel, of elke andere instelling van openbaar nut van type A van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, evenals de uitoefening van eender welke activiteit of eender welk mandaat, al dan niet bezoldigd, ten gunste van een producent, een netbeheerder, een leverancier of een tussenpersoon, of het bezit van aandelen of andere belangen in gas- of elektriciteitsondernemingen of in de watersector, of werken, ook deeltijds of als expert, in een elektriciteits- of gasbedrijf of bij een wateroperator. Bovendien is het verboden om een activiteit of een mandaat uit te oefenen, al dan niet bezoldigd, ten voordele van een producent, een netbeheerder, een leverancier, een wateroperator of een tussenpersoon binnen de twee jaar na het aflopen van het mandaat van voorzitter of van bestuurder van Brugel.” (Wij onderstrepen).

Gezien het gevraagde niveau van deskundigheid, de mededingingsprocedure en de regels inzake onverenigbaarheden die wegen op de potentiële kandidaten, moet een passende vergoeding van de leden van de Raad van bestuur van BRUGEL voorzien worden, bij gebreke van een hervorming van de bestuursorganen van BRUGEL door de oprichting van een directiecomité.

Tot slot stelt BRUGEL vast dat haar oproep om rekening te houden met haar specifieke kenmerken zonder gevolg is gebleven, hoewel een concreet voorstel tot wijziging van de ordonnantie werd ingediend, evenals een nieuw statuut voor de medewerkers van BRUGEL.

4.4 Europese omkadering

- De Europese richtlijnen beogen de onafhankelijkheid van de regulator te verzekeren ten aanzien van elke openbare of privé-entiteit

BRUGEL meent dat een dergelijke benadering niet lijkt aan te sluiten bij artikel 35, 5°, a) van de Richtlijn 2009/72/EG⁶⁷ die voorziet dat de Lidstaten voor de bescherming van de onafhankelijkheid van de regulator erover moeten waken dat de regulator “*zelfstandig besluiten kan nemen, onafhankelijk van enig politiek orgaan, geniet van aparte jaarlijkse begrotingskredieten en over autonomie beschikt bij de uitvoering van de toegewezen begroting, en de adequate personele en financiële middelen heeft om zijn taken uit te voeren*” (Wij onderstrepen).

De interpretatieve nota van de Europese Commissie van 22 januari 2010 betreffende Richtlijn 2009/72 (reguleringsinstanties) verduidelijkt op pagina 10 de reikwijdte van deze bepalingen als volgt:

“In the view of the Commission’s services it follows from the respective provisions of the Electricity and Gas Directives that the approval of the budget cannot in any way be used as a means of influencing the NRA’s priorities or to jeopardize its ability to carry out its duties and exercise its powers in an efficient and effective manner. [...]. Given the complexity of (energy) regulation, an NRA must be able to attract sufficiently qualified staff with various backgrounds (lawyers, economists, engineers, etc.).”

Uit het voorgaande blijkt dat het aan de regulator toegewezen budget hem in staat moet stellen om zijn bevoegdheden op een efficiënte en doeltreffende manier uit te voeren en voldoende gekwalificeerd personeel te hebben.

Zoals hiervoor al werd benadrukt, is de naleving van deze bepaling in het geval van Brugel bijzonder relevant voor haar Raad van bestuur. De Raad van bestuur van Brugel is immers de ‘*leidende ambtenaar*’ van Brugel. Met andere woorden: zijn actieterrein is niet louter beperkt tot de strategische keuzes, maar ook tot het eigenlijke beheer van de reguleringsinstantie. De plafonnering van de vergoeding voor de leden van de Raad van bestuur zou de efficiënte en doeltreffende werking van de Raad kunnen hypothekeren. Een plafonnering die niet echt in verhouding staat tot de zeer complexe reguleringsopdracht zou immers het aantal gekwalificeerde personen kunnen beperken dat zich kandidaat wil stellen als lid van de Raad

⁶ Artikel 2, 26° van de elektriciteitsordonnantie zoals gewijzigd door de ordonnantie van 14 december 2006.

⁷ Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van richtlijn 2003/54/EG

van bestuur. De selectieprocedure van de kandidaten om bestuurder of voorzitter van Brugel te worden, zou sterk beïnvloed kunnen worden, omdat geen enkele gekwalificeerde expert geneigd zou zijn bestuurder te worden voor ongeveer 10 euro per uur⁸. BRUGEL kan er redelijkerwijze van uitgaan dat de potentiële kandidaten elders vergoed zouden worden.

BRUGEL behoudt zich dan ook het recht voor om alle beschikbare rechtsmiddelen aan te wenden om haar goede werking en haar onafhankelijkheid te verzekeren.

⁸ 4 uur vergadering + 8 uur voorbereiding voor een totaal van 12 uur (zie pagina 14), betaald bij 120€/zitting, exclusief verplaatsing.

5 Conclusie

Met deze beslissing bepaalt BRUGEL het bedrag van de vergoedingen, de voordelen van alle aard en de representatiekosten die worden toegekend aan haar leden en beslist ze omtrent een overzicht van de werkinstrumenten die hun ter beschikking worden gesteld.

Als voorbeeldige administratieve instantie wil BRUGEL zich houden aan het toepasselijk wettelijk kader in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake transparantie. BRUGEL heeft evenwel willen waarschuwen voor de negatieve impact die deze algemene maatregelen zullen hebben op haar goede werking en haar onafhankelijkheid.

BRUGEL stelt vast dat haar oproep om rekening te houden met haar specifieke kenmerken zonder gevolg is gebleven, hoewel een concreet voorstel tot wijziging van de ordonnantie om de werking van BRUGEL te reorganiseren werd voorgelegd, evenals een nieuw statuut voor de medewerkers van BRUGEL. Dit voorstel voor de herstructurering van haar bestuursorganen zou de mogelijkheid hebben geboden om de ordonnantie betreffende de transparantie van de bezoldigingen van de mandatarissen na te leven en tegelijkertijd de rollen en verantwoordelijkheden weer in evenwicht te brengen. Dit voorstel vormt een werkbasis om verder uit te diepen.

Het is ook de taak van de regering de datum van toepassing van dit voorstel van beslissing vast te stellen. In afwachting hiervan, zal BRUGEL de bezoldiging van haar bestuurders, voorzitter en commissarissen bevroren, binnen de grenzen van wat ontegenzeggelijk verschuldigd is.

* *

*

Overzichtstabel met een vergelijking van de kost van de bestuursstructuren van de energieregulators in België

	CREG	CWaPE	VREG	BRUGEL (tot in 2018)	BRUGEL (vanaf 2019)
Besluitvormings- orgaan	Directieraad (voorzitter + 3 directeurs)	Directieraad (voorzitter + 4 directeurs)	Raad van bestuur (voorzitter + 6 bestuurders)	Raad van bestuur (voorzitter + 4 bestuurders)	Raad van bestuur (voorzitter + 4 bestuurders)
	Strategische en operationele bevoegdheden	Strategische en operationele bevoegdheden	Strategische bevoegdheden	Strategische en operationele verantwoordelijkheden	Strategische en operationele verantwoordelijkheden
Bezoldigingen	Voorzitter: 249.558 € Directeurs: 199.153 €	Voorzitter: 161.000 € Directeurs: 120-145.000 €	Vergoedingen: 3000 €/jaar (X 2 voor de voorzitter)	Vergoedingen: Best. 7.500 €/jaar Voorzitter 16.000 €/jaar	Vergoedingen: /
Andere voordelen	Bedrijfswagen (16 - 20.000 €/jaar) + groepsverzekering (+/- 15.000 €/jaar) + varia	Bedrijfswagen + groepsverzekering + varia	Zitpenningen: 300 €/zitting (X 2 voor de voorzitter)	Zitpenningen: 500 €/zitting (600 € voor de voorzitter)	Zitpenningen: 120 €/zitting (300 € voor de voorzitter)
Totaal	230-285.000 €/jaar	145-200.000 €/jaar	Voor 10 zittingen: 6000 €/bestuurder 12.000 € voorzitter	Maximaal: Bestuurder 20.000 €/jaar Voorzitter 40.000 €/jaar	Maximaal: Bestuurder 3.600 €/jaar Voorzitter 12.000 €/jaar
Courant beheersorgaan	/	/	Algemeen directeur en 3 directeurs	(Dagelijkse opvolging: coördinator)	(Dagelijkse opvolging: coördinator)
Bezoldigingen	/	/	Tussen 93.680 € et 141.000 € (extralegale voordelen inbegrepen voor de 4 directeurs)	Tussen 67.858 € en 98.244 €	Tussen 67.858 € en 98.244 €
Totale kostprijs	+/- 285.000 € + 3 x +/- 230.000 € = +/- 975.000 €	+/- 200.000 € + 4 * +/- 160.000 = +/- 840.000 €	RvB: 48.000 € + Directie: +/- 441.000 € ⁹ = 489.000 €	RvB: 120.000 € + Coörd. : 94.000 € = 214.000 €	RvB: 26.400 € + Coörd. : 94.000 € = 120.400 €

⁹ 3 directeurs x 100.000 + algemeen directeur 141.000 €